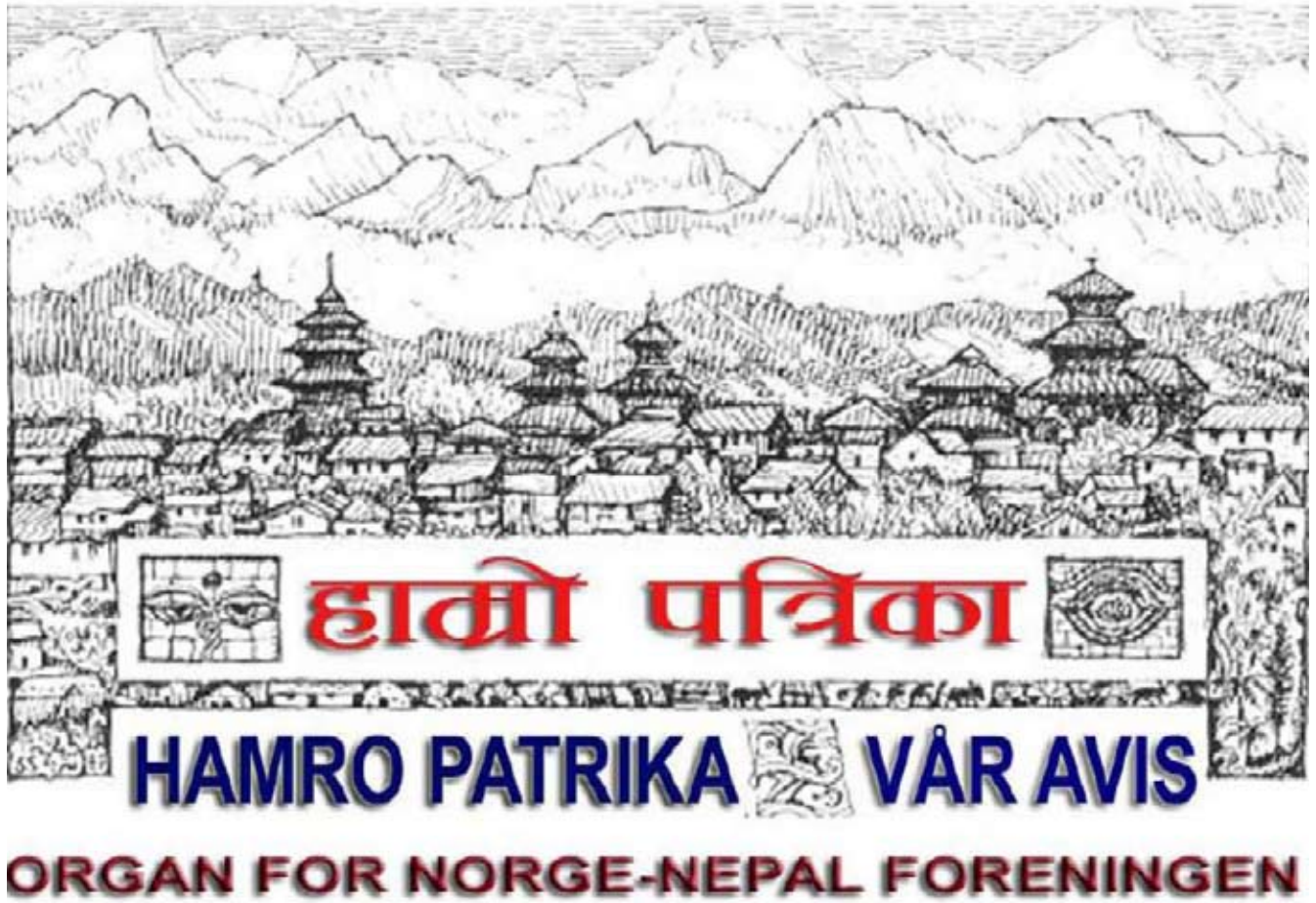

ISSN 1891-0920
NR. 4 SEPTEMBER 2011

INNHold :

- 2 Det nye Nepal:
Medlemsmøte 12. november
- 3 Et hus for levende lyd
- 9 Anmeldelse av Odd Hoftun-biografien
- 14 Nye bøker om trekking i Nepal
- 15 Bilder fra Palmstrøms samling
- 17 Hva har skjedd siden sist?

Forsiden:

"Skolebarn i Jomsom"

Bidrag til Norge-Nepalforeningens
jubileums-fotokonkurranse.

Foto: Per Helmersen

Kontingenten

**Om du ikke har husket det, er det ennå
mulig betale kontingenten for 2011.**

**- og hvis du ikke for lengst har betalt
for 2010, må du gjerne gjøre det også....**

Konto: 6011.06.71221.

**Enkeltmedlem kr. 175, familie kr. 225,
organisasjon kr. 350. Du må gjerne betale
for to år.**

Det nye Nepal

Medlemsmøte 12. november

På årsmøtet fikk styret fullmakt til å vurdere hva som kan gjøres for å få flere til å komme på medlemsmøtene og også vurdere om antall medlemsmøter skal reduseres. Styret har besluttet at det til høsten holdes bare ett møte. Vi vil prøve noe nytt og inviterer medlemmene til et lunchmøte lørdag 12. november med temaet Det nye Nepal.

**Tid: Lørdag 12. november kl.
12-15.**

**Sted: Batteriet, Storgt. 36,
Oslo.**

Innleiderne:

Eirin W. Isaksen: Om homofile, bifile og transpersoner i Nepal. Eirin vil introdusere de omfattende juridiske og politiske endringene som disse minoritetene har opplevd de siste åra, og diskutere hvordan dette har påvirket deres sosiale situasjon. Eirin er geograf og gjorde feltarbeide i Nepal i 2010.

Heidi Vestborg Steel, Himal Partner: Misjonsbasert bistand i lys av den nye situasjonen i Nepal.

Det arbeides med å få en person som kan snakke om det nye politiske Nepal.

Hamro Patrika legges ut som en pdf fil på Norge-Nepalforeningens hjemmeside:
www.norge-nepal.no. Pdf filen sendes direkte til medlemmer som har e-post.

De som ikke har internett får sendt en printet papirversjon i posten.

Redaksjon: Marit Bakke

Layout: Dag Norling

Norge-Nepalforeningens logo: Stein Fossum

Forsidetegningen: Sigmund Setreng

Et hus for levende lyd

Verdens største sarangi? Ram Prasad Kadel blir liten ved siden av. Han holder en shanka i hånden.

Anne Murstad er etnomusikolog og har siden mars 2011 jobbet som musikk lærer ved Nepal Sangeet Vidhyalaya (NSV), en musikk skole i Kathmandu. Denne musik skolen har gjennom en avtale med det norske Fredskorpset en utveksling med Universitetet i Agder. Tre norske fredskorpsdeltakere jobber for tida ved NSV, og høsten 2011 dro tre nepalske musikere til Kristiansand. Hamro Patrika har fått Anne Murstad til å skrive om musikk livet i Nepal, spesielt om et musikk museum i Kathmandu.

I Kathmandu er det mange templer. Ett av dem gir ly til Music Museum of Nepal, hvor du kan finne Nepals største samling av musikk instrumenter. Er du heldig, kan du samtidig treffe mannen som grunnla dette museet. Ram Prasad Kadel har de siste seksten årene arbeida iherdig for å dokumentere og formidle nepalske musikk tradisjoner, og det store utvalget av instrumenter er kanskje det mest håndgripelige resultatet av arbeidet hans.

Templet ved Tripura Marg i Tripureswhor, en sentralt beliggende bydel i Kathmandu, huser en del av de omtrent 600 ulike instrumentene som Kadel har samlet fra ulike deler av Nepal. For å få vite mer om bakgrunnen for denne samlinga, besøkte jeg museet en lørdag formiddag i august 2011. Ute på tempelplassen blir jeg møtt av myke fløytetoner som strømmer ut gjennom et åpent vindu. Vel inne ser jeg tre unge menn sitte i konsentrert samspill, og Kadel forteller at museet arrangerer regelmessige konserter for radiooverføring på lørdagene. Nå øves det til konserten.

Padam Gandharva spiller på en stor sarangi. Padam er blant musikerne som er tilknyttet museet.

Over: Øving til konserten: Bansuri (fløyte), harmonium og madal (tromme) er blant de mest kjente instrumentene for folkemusikk i Nepal.

Under: Ram demonstrerer en shanka, et blåseinstrument som brukes i religiøse sammenhenger. Shankaen er laget av et digert sneglehus som oftest kommer fra India. Shankaen er symbolet for Music Museum of Nepal.

På veggene henger strengeinstrumenter av ymse slag, trommer i ulike fasonger og størrelser, lange horn og blåseinstrumenter som trolig kan ta pusten fra enhver, og dessuten ei fløyte laget av bein. Selv forbinder jeg beinfløyter først og fremst med fårrikål, for hjemme i Norge har jeg sett liknende fløyter laget av leggbein fra sau. Denne fløyta er derimot laget av leggbeinet fra et menneske, og er nok et av de mest spesielle

instrumentene i samlinga. Ram Prasad Kadel forteller meg at flere av instrumentene i museet er gått ut av bruk, og mange av dem er mildt sagt vanskelig å skaffe til veie i dag. Et av formålene med museet er å bevare og formidle kunnskap, ikke bare om selve instrumentene, men om hvordan musikk kan forstås utifra de ulike sosiale sammenhengene som musikken og musikerne er en del av. Mange musikktradisjoner i Nepal er enda

ikke dokumentert, og det haster å få gjort noe med det. Lokale språk med få brukere trues av språkdød; det samme er tilfelle for musikk.

Mange musikkinstrumenter er utformet som vakre skulpturer. Her et horn og et strengeinstrument – men hvordan spiller man på det?

Blant de mange ulike etniske og sosiale gruppene i Nepal finnes det tradisjonelt også grupper av mennesker med musikk som levevei. Disse yrkesmusikerne har historisk sett vært plassert lavest på den sosiale rangstigen, hvor vi blant an-

net finner kastene - eller om man vil, yrkesgruppene - Gandharva og Damai. Gandharva (også kalt Gaine, men mange av musikerne foretrekker å bruke navnet Gandharva om seg selv) har tradisjonelt vært omreisende musikere med sarangi, et strengeinstrument som kan minne om ei fele, som sitt viktigste instrument, i tillegg til sangstemmen. De har fungert som historiefortellere og nyhetsformidlere, og har en enestående rolle som spesialiserte musikere. Paradoksalt nok har de samtidig hatt svært lav sosial status og blitt klassifisert som «untouchables».

Padam Gandhrava med en liten sarangi.

Samme lave status har Damai, som er en kombinert skredder- og musiker-kaste. Damai spiller musikk i ensembler kjent som panchai baja, som bokstavelig talt betyr «fem instrumenter», og er sammensatt av blåseinstrumenter, trommer og cymbaler. Disse ensemblene har tradisjonelt spilt

en viktig rolle for den hinduistiske majoriteten av Nepals befolkning. Musikerne har vært uunnværlige i forbindelse med feiring av bryllup og andre familie-høytider, og ved militære og religiøse ritualer. Musikkforskeren Carol Tingey beskriver panchai baja som «Nepals musikalske ryggrad» - så sentral er damai-musikernes posisjon i det nepalske samfunnet. Men delvis på grunn av det sosiale stigmaet knyttet til disse tradisjonelle yrkene, og til instrumentene, er det mange som i dag velger andre yrkesveier.

Panchai baja.

Sosiale og økonomiske endringer samt massemedias dominerende rolle som kulturformidler bidrar også til at disse yrkene, og dermed kunnskapen om musikken, i dag er under sterkt press, forklarer Ram Prasad Kadel. Virksomheten ved museet er hans forsøk på å møte disse utfordringene. Gjennom feltarbeid og dokumentasjon, publikasjoner, konserter og andre tiltak ønsker han å synliggjøre tradisjonsmusikk og løfte fram utøvere. Han kan blant annet fortelle at museet gir stipend til musikere for å oppmuntre

den yngre generasjonen av utøvere til å fortsette å spille.

Kadel har selv ingen formell musikkbakgrunn, hverken som utøver eller forsker. Heller ikke har museet noen fast finansieringsordning. Store deler av museumsdriften og dokumentasjonsarbeidet har Kadel selv finansiert gjennom overskuddet fra sin egen beskjedne thanka-forretning, og utover det er museet avhengig av donasjoner. Men engasjementet hans er intenst - og bredt. Han nevner at han er i gang med å skrive en ar-

tikkel om - av alle ting - musikkinstrumenter som har vært avbildet på nepalske frimerker gjennom tidene! Han viser meg dessuten noen av bøkene han har utgitt, blant annet en katalog over nepalske instrumenter, laget på bakgrunn av samlinga ved museet. Her finner jeg et utall forskjellige instrumenter - aldri før har jeg vel for eksempel sett så mange ulike typer klokker og bjeller. Bakerst i boka kommer jeg til et kapittel om munnharper, som viser bilder av instrumenter med nesten den samme utforminga som norske munnharper har.

Med noe som ser ut som beklagelse forteller

Kadel meg at det er altfor lenge siden han har fått tid til feltarbeid, fordi han har vært fullt opptatt med å forberede en filmfestival som museet skal arrangere i slutten av november. Internasjonalt kjente musikkforskere (blant annet tidligere nevnte Carol Tingey) har meldt sin ankomst, og Kadel kan også fortelle at han gjennom avtaler

med British Library har fått tilgang til historisk filmmateriale fra Nepal, som skal vises på festivalen. Temaet for filmfestivalen er Music for life, music for survival.

Selv krysser jeg fingrene for at dette unike museet, og Nepals rike musikk-kulturer, ikke bare må overleve, men få nytt liv.

Vil du vite mer om Music Museum of Nepal kan du finne informasjon på museets hjemmeside:

<http://www.musicmuseumnepal.org>

Hamro Patrika har tidligere presentert artikler om kultursamarbeidet mellom Nepal og Norge. I Hamro Patrika nr. 3/2009, side 21 og nr. 1/2010, side 13 kan du blant annet lese om Nepal Sangeet Vidhyalaya (også kjent som Nepal Music Center, NMC) en musikk-skole i Kathmandu som ble etablert i 2005 ved hjelp av norske bistandsmidler. Skolen har samarbeidet med Rikskonsertene og Universitetet i Agder.

Litteraturtips for den som vil vite mer om tradisjonsmusikk og -musikere i Nepal:

Ingemar Grandin (1989) Music and media in local life. Music practice in a Newar neighbourhood in Nepal. Linköping: Department of Communication Studies, Linköping University.

Ram Prasad Kadel (2007): Musical Instruments of Nepal. Kathmandu, eget forlag.

Carol Tingey (1994): Auspicious Music in a Changing Society. The Damai Musicians of Nepal. New Delhi: Heritage Publishers.

Hans Weisethaunet (1998): The Performance of Everyday Life. The Gaine of Nepal. Oslo: Universitetsforlaget.

Tekst og foto: Anne Murstad

Anmeldelse av Odd Hoftun-biografien

På NNFs jubileumsseminar den 14. november 2009 lanserte Avenir Forlag Peter Svalheims bok om Odd Hoftun, Kraftverket. Odd Hoftun: portrett av et livsverk (se Hamro Patrika nr. 5, 2009, side 37-39). Nå har boka fått omtale også i Nepal. Nedenfor gjengir vi Andreas Føllesdals (NNF medlem) anmeldelse i *Studies in Nepali History and Society*, Vol. 15, no. 1, June 2010 (nummeret var forsinket og kom våren 2011).

Peter Svalheim. 2009. *Kraftverket: Odd Hoftun: Portrett av et livsverk* [The Powerplant: Odd Hoftun, Portrait of a Life Project]. Oslo: Luther Forlag.

The Powerplant is a biography of the Norwegian missionary and hydro-electric engineer and entrepreneur Odd Hoftun (b. 1927), who spent 50 years developing hydro power in Nepal. The biographer Peter Svalheim gives a thorough account of both Odd Hoftun's and his wife Tullis'

careers, in 400 pages, two appendices and more than 302 detailed endnotes. The biography follows their lives chronologically, from childhood and Odd's studies in Norway, through their remarkable experiences and contributions in several regions of Nepal.

The title *Powerplant* is a doubly apt description, both of the man Odd Hoftun and of the object of the couple's lifetime missionary project. Svalheim tells in detail of how their lives intertwined with the history of hydro power and related competence building and business development in Nepal during 50 years.

Hydro plants now provide more than 90 percent of Nepal's electricity production. Their history goes back to the Pharping Power House built in 1911, but it was only in the 1950s that developments picked up. That decade witnessed several initiatives, ranging from an international agreement between Nepal and India to utilize the Koshi River, to the small first contributions of Odd Hoftun.

The biography portrays a man possessed of an intriguing mix of strong religious faith, entrepreneurial drive, compassion and strategic capacity. The list of projects presented chronologically in the biography is truly impressive both regarding range and sheer number: a hospital in Tansen (1959), Butwal Technical Institute (1963), and hydro plants at Tinau (1964–1979), Andhikhola (1980–1991), Jhimruk (1987–1994), ending with Khimti (1991–2000) concluded after Hoftun retired.

The biographer takes care to show how the results were not only Hoftun's work but also due to his ability to grasp and exploit opportunities and contacts. The achievements were partly due to the trust Nepal's and Norway's authorities gave him, the former perhaps partly further fuelled by the promise that the completed plants would be turned over to the government after 15 years. Other prominent factors were his valuable contacts with the Norwegian Institute of Technology, especially through Dagfinn Lysne and rector Inge Johansen. They contributed competence and competence training, directly to projects and with Kathmandu and Tribhuvan Universities, illustrating the constructive opportunities for global cooperation among academic institutions.

Hoftun was also well connected with the Norwegian hydro electric engineering community at a lucky time. Several Norwegian hydro electric plants were replacing their fully functional first generation generators, and happy to basically donate them, well suited to the silt-filled waters and the competence level of Nepali communities.

Non-Nepali readers will cherish the book's sketch of Nepal's magnificent and complex history, and the challenges wrought by rapid

modernization. The biographer includes political perspectives, such as the political games leading to government demand for energy entrepreneurs, and the tensions that led to the recent civil war. And he adeptly ties these political aspects to the highly personal.

The Hoftun's Christian beliefs motivated their peculiar missionary mandate: to spread the gospel not by traditional attempts to convert individuals, but by promoting industry and economic development. The biographer also tells of the early death of their son Martin. Funds collected in his memory supported the renamed and now renowned Martin Chautari independent think tank, which *inter alia* scrutinizes the ongoing constitution writing process. Thus even the Hoftun's private loss continues to enhance Nepal society and politics.

The biographer warns that he is enthralled with his subject – who is also his closest neighbor. And the financial sponsor of the book – HimalPartner (previously called the Himal-Asian Mission) – is a member of the United Mission to Nepal (UMN), the subject's employer. One might suspect that a biography based on such close personal and institutional ties would be infused with hagiographic adulation. But the book seems balanced and fair. For instance, it offers thorough accounts of several tensions and conflicts surrounding the Hoftuns' efforts. We read about conflicts within and among missionary organizations about their uneasy interaction with governments and market actors. Svalheim lays

out UMN's dilemmas, confrontations and negotiations with government corruption and donors. Indeed, the biography makes clear why many questioned both whether the United Mission to Nepal is really *united*, and in what sense it is a *mission*. Svalheim also describes how Hoftun's honorable commitment to seek common ground in multicultural circumstances sometimes gave way – and sometimes *had* to give way – to authoritative and sometimes authoritarian decisions. Nor does he hide the conflicts including strikes wrought by Hoftun's leadership style toward subordinates, colleagues and superiors. Indeed, when challenged to not write so positively about Hoftun, Svalheim counters that “I write about a workaholic who consistently puts his religious mission above everything else, even above his family. Is this really presenting him in a too nice light?” (p. 11).

The book illuminates at least three other important issues that Nepal continues to face today, and which those eager to assist are well advised to heed. Sometimes the reader might wish that endnotes addressing these were included in the main text.

Firstly, with regard to the history of hydro-electricity in Nepal. Valuable historical comparisons are offered in the endnotes; these deserve to be included in the text and expanded. A reader is left to wonder: Who other than Hoftun and UMN were engaged in building Nepal's hydro electric sector from the 1950s onward? What was unique in Hoftun's efforts, and what lessons did others learn, e.g. regarding competence building?

Secondly, many development aid organizations, perhaps especially those with a religious or ideological mandate, face challenging dilemmas and criticism. For instance, how can these organizations interact with governments and businesses while maintaining integrity? Nepal long prohibited their attempts to convert its citizens to the Christian religion. How should missionary organizations operate in countries that prohibit such proselytization? Should they be there at all? The answer surely depends in part on the achievements that specifically Christian development assistance has brought to Nepal. Thus the author mentions UMN's Sigrun Møgedal's role in promoting community health programs, with an unusual concern for the local users' self perceived needs. How unique was this focus, and were her initiatives copied? For instance, did

such experiments further the public health measures that seem to have slashed Nepal's rate of maternal deaths by 37 percent since 1990, to the lowest in South Asia as reported in *The Lancet* (8 May 2010, pp. 1609–1623; reference to Nepal on p. 1619)?

Other questions arise concerning the relationship to capital and other market forces. Many religious traditions including Christianity have reflected about such questions. How can they best maintain integrity and effectiveness as investors, or in the marketplace, indeed, as Hoftun desired, as company owners? How advisable is a 'no bribe' policy that threatens to block or prolongs project approval? And should non-governmental organizations enter into shared ownership deals with governments, and if so, with what structure? These issues continue to merit careful reflection, not only for religiously based development efforts. Some especially difficult issues concern the best modes of interaction with purely profit-oriented multinationals. Lessons may be particularly fruitful for the movement recently labeled 'Social Entrepreneurship' which explicitly seeks profit making strategies to promote social objectives such as development, empowerment, human rights or gender equality.

Thirdly, the success story of Hoftun's contributions to build Nepal's hydro-electric sector also prompts urgent questions about development strategies. Among the thought provoking contributions of the biography is Hoftun's recipe for successful development work: Start small! Projects should explicitly aim at competence building and other empowerment so the population eventually can do what is required with what they have of resources. The best funding situation for a project, says Hoftun, is to be slightly under-funded: rather spark creativity, than to bask in lavish funding requiring massive reporting obligations to international banks. Indeed, both excessive money and experts are dangerous, since they may ruin even the best programs. Among the implications are that a focus on labor-saving devices is often misguided: labor intensive processes may be neither more costly nor effective, if the aim is competence building. These are indeed profound challenges to a global development 'industry' accused of often being ineffective not to say dysfunctional.

While aspects of Hoftun's development strategy are no doubt controversial, his results make a very strong case that at least some of these small scale forms of development cooperation are effective. They require a long time horizon, and include competence building and even development of a market sector, insofar as the aim is to contribute to a self-sustained society. This approach has many similarities to E.F. Schumacher's 'Small is beautiful,' including the use of 'appropriate technologies.'

So which development strategies work best, and by whose standards? The Norwegian Government Aid organization, NORAD, gave the Andhikhola project very high scores on effectiveness, relevance, quality, local influence and impact on the poorest. The biography may also make the reader suspect that donors and host countries systematically underestimate the massive transaction costs of large scale projects.

Funders such as the World Bank and the Asian Development Bank and global entrepreneurs mainly out to maximize profit, bring benefits but also new challenges. For instance, in Nepal as elsewhere, several hydro-electric projects have pitted local communities, often indigenous peoples, against the electricity needs of the greater society. Nepal's ratification of ILO Convention 169 that seeks to protect indigenous peoples shifts bargaining power to their advantage, but it remains to be seen whether the overall effects are fair – especially in a country like Nepal with very many indigenous groups, and with large untapped potential for hydro-electricity for domestic and international consumption. Under which conditions are smaller or larger plants better?

What do we now know about effective and sustainable development policies? When and where is small not only beautiful but more effective and sustainable, and when are larger projects indeed more effective, due to economies of scale or permanent scarcity of competence? It is in the nature of a biography that the author need neither pronounce on these grander issues, nor resolve them. But the questions merit sustained attention.

The biography of Odd – and Tullis – Hoftun is well informed and highly informative; a worthy portrait of a powerplant couple whose service to Nepal has generated tremendous power and empowerment. It is heartening to note that an English translation of this Norwegian text has been commissioned and is expected to be published by 2012 in Nepal.

Andreas Føllesdal
University of Oslo

Nye bøker om trekking i Nepal

Trekking i Mustang Foto: Dag Norling

De siste par årene har både nepalske og utenlandske turoperatører prøvd å oppmuntre trekkere til å oppsøke nye, og mindre kjente områder. Det er nå utgitt to bøker som forteller om slike turmuligheter.

Nepal Trekking and the Great Himalayan Trail (Trailblazer Publications, 2011) er skrevet av Robin Boustead. Boken beskriver Bousteds egen vandring langs "The Great Himalayan Trail", fra Bhutan til Kashmir. Det tar fem måneder å gå verdens "longest and highest trek" i ett, men boken viser hvordan turen kan deles inn i flere etapper. Bousted har lagt vekt på de økologiske sidene

ved fjellvandring og på hvordan turister kan bidra konstruktivt til utvikling i lokalsamfunn som man møter underveis.

The Guidebook for Himalayan Trekkers er utgitt av Department of Geology, Tribhuvan University. Den er mer en akademisk veileder i naturforholdene i Khumbu regionen enn en vanlig turistguide. Men for alle som er nysgjerrige på detaljer om steinformasjoner, planter, og risikofaktorer for flom fra isbre-innsjøer, er den en gullgrube.

(Kilde: "Off-beat trekking. Two new hiking guide books give us a fresh perspective on trekking in Nepal." Nepali Times, #559, 25 – 30 June, 2001).

Bilder fra Palmstrøms samling

Vi fortsetter serien med bilder fra Arild Palmstrøms gave til Norge-Nepalforeningen, et hundretalls dias etter hans far Knut Palmstrøm som var på FN-oppdrag i Nepal 1957

Peter Aufshnaiter (Heinrich Harrers følgesvenn fra "Syv år i Tibet") fotograferer markblomster

Indiske teppehandlere i Kathmandu - Peter Aufshnaiter her også ?

Tibetanere i Kathmandu

Frukthandel

Risplanting

HVA HAR SKJEDD SIDEN SIST ?

Baburam Bhattarai skal lede det politisk splittede Nepal. Foto: Baburam Bhattarai.com

Den nå 57-årige arkitekten, som ble kommunistisk politiker, ble valgt til landets øverste stilling av et flertall i parlamentet 28. august i år.

I forrige Hamro Patrika skrev vi at det var lite sannsynlig at den nye grunnloven ville bli ferdig til fristen 28. mai – og det ble den da heller ikke. For å demonstrere en viss handlingskraft, vedtok regjeringspartnerne en 5-punkts avtale, blant annet at statsministeren, Jhal Nath Khanal, skulle gå av. Noen dager senere sa Khanal at det hadde han slettes ikke tenkt å gjøre, sånn med en gang. Ny frist for grunnloven ble satt til 28. august - den datoen er nå passert med et par uker, fortsatt uten grunnloven på plass.

Den 28. august ble imidlertid Baburam Bhat-

tarai valgt som ny statsminister i en koalisjon-sregjering med Nepali Congress (NC), United Marxist Leninist (UML) og Madhesi Front. Dette kan tolkes som en (foreløpig?) avklaring av den mangeårige maktkampen mellom Bhattarai og Pushpa Kamal Dahal (Prachanda). Inntil det siste forsøkte Prachanda å beholde posisjonen i førersetet og kontrollere fredsprosessen (og valget av statsminister) - den 25. august la han fram et forslag om at man i løpet av 1 ½ måned skulle nå fram til enighet om integreringen og rehabiliteringen av maoist-soldatene. Betingelsen var at

fristen for ferdigstillingen av ny grunnlov skulle forlenges med seks måneder. De andre partienes politikere så vel som pressens kommentarer var "too little too late." Kanskje er Prachanda nå satt helt på sidelinjen?

For tre år siden var Bhattarai finansminister i Prachandas regjering – og gjorde etter manges mening en god jobb. Han er blitt betraktet som en mer pragmatisk politiker enn Prachanda. Et tegn på dette var Bhattarais beslutning om at nøklene til våpenlagrene skulle overføres fra kommandanten i leirene der maoistsoldatene oppholder seg til den offentlige Army Integration Special Committee. Pragmatisme kan også være en god egenskap når han skal balansere mellom ulike fraksjoner internt i Maoist partiet. Noen mener dette blir en større utfordring enn å forholde seg til Madhesi Fronts krav om en autonom Madhesi føderal delstat med etnisk baserte provinser. Dette var visstnok deres betingelse for å inngå en fire-punkts avtale med maoistene om valget av Bhattarai som statsminister.

Noen ledere i Maoistpartiet angrer visst nå at de brukte fremmingen av etnisk identitet som et argument i valgkampen i 2008. De innser at ideen om en føderal stat er urealistisk, men at

det kan bli vanskelig å stanse slike tanker i politiske diskusjoner. I denne omgang blir det neppe noe av en Madhesi delstat fordi de to andre store partiene, Nepali Congress and UML, ikke støtter kravet. Noen mener dessuten at det ble fremmet primært for å vise folk i Terai at Madhesi partiene holder fast ved prinsippene og valgloftene.

Blant folk flest har det vakt harme at fire-punkts avtalen inneholdt et punkt som skulle gi fullt amnesti for begge parter krigsforbrytelser under den ti år lange konflikten. Og midt i det hele lurte mange på om en ny grunnlov i det hele tatt er nødvendig for at politikerne kan ta beslutninger som kan sikre folk en jobb og rimelige sosiale forhold. I det minste klarte Finansdepartementet den 15. juli å legge fram et statsbudsjett for 2011-12.

I juni erklærte FN Nepal fri for landminer. Daværende statsminister Khanal sprengte den siste minen i Phulchoki, litt syd for Kathmandu, der den skulle beskytte radiotårnet for sivil luftfart. I løpet av de fem årene etter konfliktens slutt er 473 personer blitt skadet av miner, herav har 78 dødd. FN advarer imidlertid om at det fortsatt kan finnes hjemmelagede bomber som begge parter har lagt ut. Letingen etter disse fortsetter.

Marit Bakke

